

Η ΕΥΡΩΠΗ βρίσκεται και πάλι στο επίκεντρο ραγδαίων εξελίξεων μετά από 45 χρόνια μεταπολεμικής ευρωπαϊκής ιστορίας που προσδιορίστηκαν κυρίως από την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και την αντιπαράθεση των συνασπισμών του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας.

Νέες ή λανθάνουσες έως σήμερα δυναμικές αμφισβητούν παγιωμένες πολιτικές κατευθύνσεις. Νέοι συσχετισμοί δυνάμεων οδηγούν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωτικά νέας πραγματικότητας.

Η εξέλιξη αυτή καθορίζεται από πολλούς πρωταγωνιστές. Γνωστοί είναι οι ΗΠΑ και η ΕΣΣΔ. Γνωστοί ήταν και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η δυναμική της ευρωπαϊκής ενοποίησης, όπως και ο οικονομικός ανταγωνισμός με την Ιαπωνία, την Νοτιοανατολική Ασία και τις ΗΠΑ. Αλλά σήμερα η εικόνα γίνεται πολύ πιο σύνθετη από τις προοπτικές μετεξέλιξης των σχέσεων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, την απόσχιση των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης από το σοβιετικό στρατόπεδο, τα ερωτηματι-

κά γύρω από τα υφιστάμενα συστήματα ασφαλείας όπως το ΝΑΤΟ, τον νέο ρόλο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε σχέση με την Ανατολική Ευρώπη και, τέλος, την έξαρση των μειονοτικών διεκδικήσεων.

Οι εξελίξεις αυτές μπορούν να αναπτύξουν άμεσα ή έμμεσα παραμέτρους δυναμικές και να δημιουργήσουν προβλήματα σε σχέση με τα ζωτικά μας συμφέροντα. Τρία παραδείγματα:

★ Η ύφεση μεταξύ ΗΠΑ και ΕΣΣΔ μειώνει την παραδοσιακή στρατηγική σημασία που κατείχε η Τουρκία σε ένα σύστημα διπολικής αντιπαράθεσης. Συγχρόνως όμως μειώνεται και η συγκράτηση του τουρκικού επεκτατισμού, που διασφάλιζε σε μεγάλο βαθμό το σύστημα αυτό. Συνεπώς, η Τουρκία θα αναζητήσει τον καινούργιο της ρόλο στη διεθνή σκηνή θεωρώντας ότι έχει σ' αυτήν τη συγκυρία μεγαλύτερα περιθώρια αυτόνομης δράσης απέναντι στα ελληνικά εθνικά συμφέροντα και το Κυπριακό.

★ Οι πολιτικές εξελίξεις στην Ανατολική Ευρώπη προκαλούν έξαρση των μειονοτικών τριβών και

της εθνικιστικής νοοτροπίας. Το κλίμα αυτό μπορεί να δημιουργήσει καινούργια προβλήματα για την ειρήνη και την ασφάλεια στα Βαλκάνια. Στην Τουρκία φαίνεται να επικρατεί η αντίληψη που την θεωρεί ενεργό προστάτη όλων των τουρκοφώνων. Στο πλαίσιο αυτό, οι παλιές ισορροπίες μοιάζουν εύθραυστες. Το Ελσίνκι II είναι μια ελπίδα αλλά, αν θέλουμε να είμαστε ρεαλιστές, η εγκαθίδρυση ενός γενικευμένου συστήματος ασφαλείας και ειρήνης θα απαιτήσει ακόμη πολύ χρόνο.

★ Η διαδικασία πλουραλιστικού εκδημοκρατισμού στις Ανατολικές χώρες, οι νέες δυνατότητες οικονομικής δράσης στις χώρες αυτές και η πολιτική της Κοινοτικής στήριξης θα στρέψουν αναπόφευκτα Κοινοτικούς πόρους και επιχειρηματικά κεφάλαια Κοινοτικής προέλευσης προς την Ανατολική Ευρώπη, επιβραδύνοντας ή μειώνοντας αντίστοιχες ροές κεφαλαίων προς την Ελλάδα. Τα εγγενή διαρθρωτικά προβλήματα της οικονομίας μας θα επιδεινωθούν από μια τέτοια μεταστροφή Κοινοτικών κεφαλαίων.

Είναι σαφές: πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε τις κατευθύνσεις μας απέναντι στις γενικές εξελίξεις

Η Ευρώπη αλλάζει Εμείς;

Του ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ*

της Ευρώπης και τα ειδικότερα προβλήματα που μπορεί να ανακύψουν για την Ελλάδα.

ΟΙ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ της τελευταίας δεκαετίας στην εξωτερική και αμυντική πολιτική έδειξαν τα περιορισμένα όρια των δυνατοτήτων άσκησης αυτόνομης εξωτερικής πολιτικής στη σύγχρονη εποχή. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί όσο ποτέ άλλοτε τον κύριο θεσμό μέσα από τον οποίο μπορούμε να περάσουμε αποτελεσματικές προσπάθειες και πολιτικές, όχι μόνον οικονομικού χαρακτήρα.

Αυτό γίνεται κατανοητό αν εκτιμήσει κανείς τη μικρή πολιτική δύναμη της χώρας και την επισφαλή οικονομική της κατάσταση σε σχέση με την εμβέλεια των διεθνών ανακατατάξεων, τη ραγδαία εμφάνιση νέων αγορών, τον ρυθμιστικό ρόλο που κατακτά το τραπεζικό σύστημα, την επεκτατική πολιτική ΗΠΑ και Ιαπωνίας με τους δορυφόρους της, τη ραγδαία πύκνωση των διεθνών οικονομικών σχέσεων και εξαρτήσεων και τις πιέσεις που προκύπτουν στη χάραξη της εξωτερικής και αμυντικής πολιτικής.

Στο ίδιο συμπέρασμα θα καταλήξουμε αν λάβουμε υπόψη τη σημασία που θα έχουν πλέον αποφάσεις διεθνών οργανισμών ή πολυμερείς συμφωνίες οικονομικού ή αμυντικού χαρακτήρα για τη διαμόρφωση μιας νέας τάξης πραγμάτων στην Ευρώπη και τις περιορισμένες δυνατότητες που έχουμε να επηρεάσουμε χωρίς συνεργασίες τις εξελίξεις.

Όσο ποτέ άλλοτε, η άσκηση της εξωτερικής πολιτικής μας θα περνάει ή θα καθορίζεται από διαδικασίες διεθνών οργανισμών και πολυ-

YOU DON'T HAVE TO BE FORMAL TO BE WELL DRESSED

NEWMAN WEAR. FOR PEOPLE WHO PUT QUALITY FIRST.

BOUΤIQUE ΝΕWMAN:
ΚΟΛΩΝΑΚΙ, ΣΟΛΩΝΟΣ 25 & ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ, ΤΗΛ.
Ν. ΙΩΝΙΑ, ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 268, ΤΗΛ.
ΚΗΦΙΣΙΑ, ΠΑΝΑΓΙΤΣΑΣ 5

ΚΑΙ ΣΕ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Διαγωνισμός για συγγραφή μελετών

Το Κέντρο Έρευνας Περιφερειακής Ανάπτυξης «Ιερώνυμος Πίντος» έχει προκηρύξει διαγωνισμό για συγγραφή μελετών με τα εξής θέματα: «Μελέτη περιφερειακής ανάπτυξης σε επίπεδο πόλεως άνω των 10⁵ χιλιάδων κατοίκων ή σε επίπεδο νομού», «Μελέτη οργάνωσης περιφερειακού αναπτυξιακού γραμματισμού στην Ελλάδα σε διασμό με τις κοινοτικές οδηγίες και «Μελέτη βασών δεδομένων για την κατασκευή πολυκλαδικού και πολυπεριφερειακού υποδείγματος για τον ελληνικό χώρο». Στον διαγωνισμό μπορούν να συμμετάσχουν πτυχιούχοι του Παντείου Πανεπιστημίου και των Σχολών Οικονομικών και Θετικών Επιστημών. Θα βραβευθούν δύο μελέτες με το ποσό των 250 χιλιάδων δραχμών η καθεμιά. Το ίδιο Κέντρο θα βραβεύσει τους δύο πρώτους σε βαθμολογία πτυχιούχους του Ινστιτούτου Περιφερειακής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου (για την εξεταστική περίοδο Ιουλίου 1990) με τα ποσά των 100 και 80 χιλιάδων δραχμών. Περισσότερες πληροφορίες στο τηλέφωνο 7212.108.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Τμήμα Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης πρόκειται να στελεχωθεί με διδακτικό ερευνητικό προσωπικό και ειδικούς επιστήμονες.

Καλούνται οι ενδιαφερόμενοι, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, που επιθυμούν μελλοντική συνεργασία με το Τμήμα, να υποβάλουν μέχρι 15-4-1990 στη γραμματεία του Τμήματος Ψυχολογίας (741 00 Ρέθυμνο) αίτηση, βιογραφικό σημείωμα και αντίγραφα των πτυχίων και των τίτλων σπουδών τους.

Περισσότερες πληροφορίες στη Γραμματεία του Τμήματος, τηλ. 0831-20014 (κ. Α. Βαθουράκη).

Ο Πρύτανης
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΡΚΗΣ

C.L.U.B

... κάτι περισσότερο από περιοδικό

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ • ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ

Για μια
νέα
ελληνική
πολιτική
στην
Κοινότητα

μερών συμφωνιών. Πρέπει, επομένως, στην κατεύθυνση αυτή να εντεινουμε την προσπάθειά μας. Για την ελληνική πλευρά, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αποτελεί ίσως τη μόνη δυνατότητα να είναι συμμετοχός στις εξελίξεις που διαγράφονται. Όμως δεν αρκεί η παραπάνω διαπίστωση. Η εξέλιξη της ίδιας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας βρίσκεται σε σταυροδρόμι. Οι ανακατατάξεις στην Ανατολική Ευρώπη, η ενδογερμανική σύγκλιση και η «διακριτική» ανταγωνιστικότητα μεταξύ ΕΟΚ, αφενός, και ΗΠΑ - Ιαπωνίας, αφετέρου, που από τον χώρο του διεθνούς εμπορίου θα επεκταθεί και στον νέο ζωνικό χώρο της Ανατολικής Ευρώπης, αναστέλλουν ή και αμφισβητούν την πορεία μέσα από την Οικονομική και Νομισματική Ένωση προς την πολιτική ολοκλήρωση.

Ακόμη, νέες δυναμικές συσπειρώσεις τρίτων χωρών γύρω από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα έχουν τις δικές τους επιπτώσεις στον ρυθμό και την κατεύθυνση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. Αναφέρομαι στην επικείμενη έναρξη κύκλου διαπραγματεύσεων με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Εμπορικών Συναλλαγών (ΕΖΕΣ - Σουηδία, Νορβηγία, Φινλανδία, Ισλανδία, Αυστρία και Ελβετία) για επαναπροσδιορισμό και σύσφιξη των δεσμών τους με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Τέλος, πολιτικά σχήματα ομοσπονδιών ή πολλαπλών ομόκεντρων κύκλων για τη συγκρότηση της νέας Ευρώπης, καθώς και λειτουργικές δομές δύο ή περισσότερων ταχυτήτων, βρίσκονται στο προσκήνιο των πολιτικών συζητήσεων για την ευρωπαϊκή εξέλιξη.

ΟΛΑ ΑΥΤΑ σημαίνουν ότι η συμμετοχή μας στις περαιτέρω εξελίξεις θα καταστεί προβληματική, αν η Κοινότητα δεν πορευθεί ταυτόχρονα σε συγκεκριμένο δρόμο.

Μοντέλα ή προτάσεις για την περαιτέρω οικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης δεν θα πρέπει να αποδυναμωθούν από εκείνα τα χαρακτηριστικά που διέπουν κατά κανόνα τις προτάσεις της Επιτροπής: Συνοχή, Σύγκλιση και Κοινωνική Αλληλεγγύη. Διαφορετικά, αργά ή γρήγορα θα οδηγηθούμε στην αποικοδόμηση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και στη μετατροπή της Ευρώπης σε μια ζώνη ελευθέρων συναλλαγών και μόνον.

Αλλά η στασιμότητα στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης θα αποδίδει μεσοπρόθεσμα επιζήμια για την ίδια την Κοινότητα, αφού θα επιτρέψει στην παρούσα ευρωπαϊκή συγκυρία την ανάπτυξη φυγόκεντρων δυνάμεων από όσα κράτη - μέλη μπορούν να ακολουθήσουν μια αυτόνομη πολιτική εκτός Κοινοτικών διαδικασιών. Μια αυτόνομή τους θα έχει ως συνέπεια την από τα πράγματα εισαγωγή πολλαπλών ταχυτήτων και, μάλιστα, κατά τρόπον άναρχο. Η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση θα περιτλαχεί σε αποσπασματικές λύσεις εις βάρος των λιγότερο ανεπτυγμένων κρατών - μελών.

Συμπερασματικά: Η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση πρέπει να προχωρήσει με ταχύ ρυθμό, στην κατεύθυνση όμως των έως σήμερα αποφάσεων των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων και προτάσεων της Επιτροπής.

της. Οι «μικρές» χώρες έχουν τώρα κάθε λόγο να πρωτοστατήσουν στις πρωτοβουλίες για επιτάχυνση των ρυθμών Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ευρωπαϊκή πολιτική βρίσκεται πολλές φορές αντιμέτωπη με αποφάσεις που θέτουν κατ' αυτήν το δίλημμα: Προωθούμε την πολιτική ενοποίηση ή θέτουμε ως προϋπόθεση κάθε συμφωνίας μας οικονομικές παροχές και στήριξη; έχει η οικονομική σύγκλιση αδιαμφισβήτητη προτεραιότητα απέναντι στις διαδικασίες οικονομικής και πολιτικής ενοποίησης, οι οποίες μας είναι αδιάφορες στο μέτρο που δεν εξασφαλίζουν τη σύγκλιση; Πρόκειται για ψευτοδίλημμα που μπορεί να μας παρασύρει σε λανθασμένες τακτικές.

Η ισχύουσα άποψη να ακολουθεί η Ελλάδα αποκλειστικά μια ελληνοκεντρική στάση στην οποία διαπραγματεύεται και να μην έχει ένα πρότυπο Κοινοτικής ανάπτυξης, μας έχει επανειλημμένα περιθωριοποιήσει. Εμείς οι ίδιοι διεκδικούμε με εμμονή τον ρόλο του φτωχού συγγενή που νοιάζεται μόνο για τη φτώχεια του. Συμφέρον μας είναι να συνδράμουμε στη διαδικασία της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης με ένα δικό μας πρότυπο για τη μορφή της Ευρώπης που αναζητούμε, και όχι να στεκόμαστε στην πολιτική των αντιπαροχών και μόνον. Με το να προχωρούμε προς τα εμπρός, μπορούμε να ρυθμίσουμε ταυτόχρονα τα δικά μας προβλήματα. Άλλωστε ο εκσυγχρονισμός της χώρας μας και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, έτσι όπως έχουν διαμορφωθεί τα διεθνή πολιτικά και οικονομικά δεδομένα, δεν μπορούν να περιμένουν.

Η ανταγωνιστικότητα, όμως, θα αποκτηθεί απέναντι στα συνεχιζόμενα συμφέροντα και στις κατεστημένες κοινωνικές και οικονομικές δυνάμεις με την εξάσκηση πίεσης από το διεθνές περιβάλλον, με το άνοιγμα της οικονομίας και κοινωνίας μας. Η τακτική των συνεχών αναβολών στην εφαρμογή Κοινοτικών ρυθμίσεων, για να εξασφαλίσουμε δήθεν την ομαλή προσαρμογή ορισμένων δραστηριοτήτων ή κλάδων στο διεθνές περιβάλλον, υποκρύπτει κατά κανόνα την εξυπηρέτηση ειδικών συμφερόντων που επιδιώκουν να διατηρήσουν, όσο το δυνατόν γίνεται, προνομιακές θέσεις.

Θα πρέπει, επίσης, να τονισθεί και μια άλλη πτυχή: στον σχεδιασμό της Κοινοτικής πολιτικής απέναντι στις Ανατολικές χώρες, η Ελλάδα θα πρέπει να επιμείνει να λάβει υπόψη της η Κοινότητα και την ιδιαίτερη κινητικότητα που παρουσιάζεται στις Βαλκανικές χώρες και να αναπτύξει πρωτοβουλίες που θα επιτρέψουν στις χώρες αυτές να ξεπεράσουν τα προβλήματα τους. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να στηρίξει μια πολιτική οικονομικής, τεχνικής και εμπορικής συνεργασίας πάνω στο μοντέλο της νέας μεσογειακής πολιτικής. Η πολιτική αυτή θα μπορούσε, παράλληλα, να αποδώσει και καρπούς για την Ελλάδα, στην ενδοβαλκανική σφαίρα, καθώς η χώρα μας θα αποτελούσε το επίκεντρο της ανάπτυξης της βαλκανικής πολιτικής της Κοινότητας και, μάλιστα, με δική της πρωτοβουλία

και δικές της προτάσεις. Εύκολα φαντάζεται κανείς τη θετική απήχηση που μια τέτοια θέση της Ελλάδας θα είχε για την εξέλιξη των εθνικών θεμάτων μας.

ΜΙΑ ΤΕΤΟΙΑ στρατηγική απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση συνεπάγεται επί μέρους όρους και πολιτικές:

Πρώτον: Η εξέλιξη της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης στον άξονα που προδιαγράψαμε εξαρτάται άμεσα από την **αύξηση των ιδίων πόρων** της Κοινότητας, και η ελληνική πλευρά θα πρέπει να είναι συνήγο-

ρος τέτοιων προτάσεων.
Δεύτερον: Εφόσον πιστεύουμε πράγματι στον δημοκρατικό πλουραλισμό ως θεμέλιο των πολιτικών αρχών που θα διέπουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα, θα πρέπει να επανεξετάσουμε το θέμα της **διεύρυνσης των αρμοδιοτήτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.**

Τρίτον: Πρέπει να είμαστε στην ευρωπαϊκή εξέλιξη **πολιτικά παρόντες.** Το αυτόνομο, ωστόσο, κινδυνεύει να γίνει ζήτημα. Όλο και συχνότερα έρχονται μηνύματα για δείγματα πολιτικής μας απουσίας από τις Κοινοτικές διαδικασίες. Το φαινόμενο είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό. Η αξιοπιστία και η φερεγγυότητά μας ως Κοινοτικών εταίρων έχουν τρωθεί από μια συμπεριφορά πρωτόγνωρης παθητικής συμμετοχής στο Κοινοτικό γίγνεσθαι.

Τέταρτον: Πρέπει να συμπορευόμαστε σε όλες τις εξελικτικές φάσεις της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και να **λειτουργήσουμε ενεργητικά σε κάθε ενοποιητικό δήγμα.** Στην πραγματικότητα, υστερούμε κι εδώ. Η ενιαία αγορά του '92 τείνει από τώρα να γίνει πραγματικότητα στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Κοινότητα, ο ενιαίος χρηματοπι-

στωτικός χώρος οικοδομείται ταχύτατα, ενώ δρισκόμαστε στα πρόθυρα της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Και ενώ πολιτικά έχουμε κάθε λόγο να υποστηρίξουμε την προώθησή της, η ελληνική οικονομία είναι όσο καμία άλλη ανέτοιμη να προχωρήσει στο σύστημα. Η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας αναδεικνύεται έτσι σε κύριο εμπόδιο για μια αξιόπιστη και φερέγγυα πολιτική απέναντι και μέσα στην Κοινότητα, πολιτική που αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση άλλων ευρύτερων πολιτικών μέσα από τους Κοινοτικούς θεσμούς.

Πολλοί πιστεύουν ότι θα μπορούσαμε να ελέγξουμε τα πράγματα θέτοντας όρους στους υπόλοιπους εταίρους σχετικά με τις διαδικασίες της οικονομικής και νομισματικής ένωσης. Για παράδειγμα, σκέπτονται να απαιτήσει η χώρα την αλλαγή των όρων της Κοινοτικής συνδρομής σε περιπτώσεις κρίσεως στο ισοζύγιο πληρωμών των κρατών - μελών, ώστε να μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τα δευτερογενή ελλείμματα χωρίς άγχος. Η σκέψη, όμως, ότι τα υπόλοιπα μέλη της Κοινότητας θα μας επιτρέψουν να ακολουθούμε μια μακροοικονομική

πολιτική αντίθετη με τη δική τους και θα μας στηρίξουν σ' αυτό είναι τουλάχιστον αφελής. Πολύ πιο ρεαλιστική είναι η πιθανότητα να μας αφήσουν στο περιθώριο και να προχωρήσουν χωρίς εμάς.

Πέμπτον: Η χάραξη και εφαρμογή της εξωτερικής και ευρωπαϊκής μας πολιτικής απαιτούν διαδικασίες υπεύθυνου διαλόγου ανάμεσα στα κόμματα. Δεν υπάρχουν περιθώρια ούτε για μικροπολιτικές σκοπιμότητες ούτε για λαϊκισμό. Η στάση της παραδοσιακής Αριστεράς απέναντι στο πρόγραμμα Ερασμους είναι παράδειγμα προς αποφυγήν, οδήγησε σε σημαντική καθυστέρηση της χώρας στην αξιοποίηση του προγράμματος.

ΠΡΕΠΕΙ να το συνειδητοποιήσουμε: Δεν υπάρχουν σήμερα πολλές εναλλακτικές επιλογές εξωτερικής πολιτικής, τα περιθώρια είναι περιορισμένα. Τα περιθώρια αυτά πρέπει να εξαντλήσουμε. Ο δρόμος μας καθορίζεται από την πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Ας τον ορίσουμε, λοιπόν, για να μπορούμε να έχουμε αποφασιστικό λόγο.

** Ο καθηγητής κ. Κ. Σημίτης είναι βουλευτής Α' Πειραιώς του ΠΑΣΟΚ και τώως υπουργός.*

Ένας κόσμος απόλαυσης

GAMCEL

McGraw Hill

© R. J. Reynolds Tobacco International

Το Υπουργείο Υγείας προειδοποιεί:

ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΒΛΑΠΤΕΙ ΣΟΒΑΡΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ